

POSTAVENIE SPOLOČNOSTI DHL NA TRHU FREIGHT FORWARDINGU

Lubomír Bombala*

Úvod

Široká verejnosť spája často firmu ako DHL výhradne so službou DHL Express, tzn. kuriérskymi službami spojenými s doručovaním dokumentov a balíčkov. Podstatnou súčasťou podnikania DHL je aj DHL Global Forwarding, pričom v oblasti leteckého a námorného forwardingu je DHL lídrom svojho segmentu.

Vzhľadom na pomerne plynulý hospodársky rast patril freight forwarding v tejto dekáde k rýchlo rastúcim segmentom logistického podnikania. Rovnako ako iné odvetvia je aj toto odvetvie zasiahnuté globálnou finančnou krízou a poklesom objemu prepravovaného tovaru.

V súvislosti s freight forwardingom či skráteno forwardingom sa často používa aj termín “space brokering“, ktorý vyjadruje takisto podstatu spomenutej služby, ktorá nie je založená na fyzickej doprave tovarov, ktorú zabezpečuje zmluvná strana, ale na sprostredkovaní tejto prepravy. Preprava je teda zabezpečená zmluvným dopravcom, s ktorým má forwardingová spoločnosť uzavretý kontrakt. Podstata kontraktu a jeho výhodnosť je samozrejme spojená s množstvom a frekvenciou prepravy tovaru, ktorú forwardingová spoločnosť sprostredkuje. Rovnako tak forwardingová spoločnosť s rastúcim objemom a pravidelnou frekvenciou prepravy zásielok môže získať výhody v podobe nižších poplatkov za prepravu. V tejto súvislosti treba chápať aj podstatu forwardingovej spoločnosti, ktorá pre svojich zákazníkov zabezpečuje potrebnú administráciu, vystavuje faktúry, má informačný systém, ktorý umožňuje optimálnym spôsobom využiť kontraktované dopravné spoločnosti, pričom taktiež rešpektuje hľadisko veľkosti zákazníka a množstva prepraveného tovaru, na základe čoho určuje výslednú cenu za prepravený tovar.

Freight forwarder (často iba **forwarder** alebo **zasielateľ**) je poskytovateľ logistických riešení s využitím tretej strany. Keďže ako poskytovateľ služby nevlastní dopravné prostriedky, prepravu tovarov zabezpečujú iní dopravcovia, u ktorých má forwarder zmluvne alebo iným spôsobom zaistené dopravné kapacity na prepravu tovaru. Typicky sa jedná o dopravcov námorných, leteckých, kamiónových a železničných. V tejto súvislosti treba upozorniť na fakt, že forwardingová spoločnosť samozrejme môže vlastniť dopravné prostriedky, z hľadiska optimalizácie nákladov má však pre takúto spoločnosť ich vlastníctvo ekonomický prínos iba pri pravidelnej preprave veľkého množstva tovaru na rovnakej trase.

Transshipment (Transshipment) je zásielka tovaru do medzi destinácie a odtiaľ do konečnej destinácie.

* Ing. Lubomír Bombala, DHL IT Services Europe, V Parku 2308/10, 148 00 Praha 4, ext. doktorand, Katedra spojov, FPEDAS, ŽU v Žiline, tel: +420 288 802 185, e-mail: lubomir.bombala@dhl.com

Common carrier je spoločnosť, ktorá dopravuje ľudí, tovar a ponúka svoje služby širokej verejnosti na základe licencie alebo na základe povolenia poskytnutých regulačným orgánom. Common carrier musí preukázať regulačnému orgánu, že je schopný poskytovať služby, na ktoré žiada alebo má udelenú licenciu či povolenie.

Freight forwarder typicky organizuje prepravu nákladu do medzinárodných destinácií. Medzinárodný freight forwarder má znalosti a prostriedky, ktoré mu umožňujú pripraviť a vybaviť potrebnú dokumentáciu, ktorá sprevádza prepravu nákladu. Rovnako zabezpečujú ďalšie aktivity, ktoré sprevádzajú medzinárodnú prepravu, ako je komunikácia s colnými a daňovými úradmi a pod.

Typickými dokumentmi, ktoré pri preprave tovaru zabezpečuje freight forwarder sú komerčná faktúra, exportná deklarácia vývozcu a ďalšie dokumenty vyžadované dopravcom alebo krajinou exportu, importu alebo transshipmentu. Mnohé z týchto informácií sú poskytované výlučne v elektronickej podobe. V tomto zmysle je freight forwarder držiteľom licencie pre freight forwarding, pričom jeho hlavným vkladom do podnikania je sieť pobočiek, kvalifikovaný personál a informačný systém, ktorý zabezpečuje podstatnú časť dokumentácie a administrácie prepravy nákladu.

DHL Global Forwarding (DGF)

Lídrom na trhu globálnych forwardingových spoločností z pohľadu trhového podielu je DHL. Divízia DGF je zameraná predovšetkým na letecký a námorný forwarding. K ďalším významným spoločnostiam patrí DB Logistics (Schenker), Kuehne & Nagel a Panalpina.

DGF je súčasťou DPWN (Deutsche Post World Net), ktorá je okrem poštových služieb (Deutsche Post) a finančných služieb (Postbank), poskytovateľom širokej škály kuriérskych a logistických služieb v troch divíziách:

1. Express
2. Global Forwarding, Freight
3. Supply chain, Corporate Information Solutions

Postavenie a význam jednotlivých súčastí tvoriacich DPWN je uvedený v tabuľke č. 1.

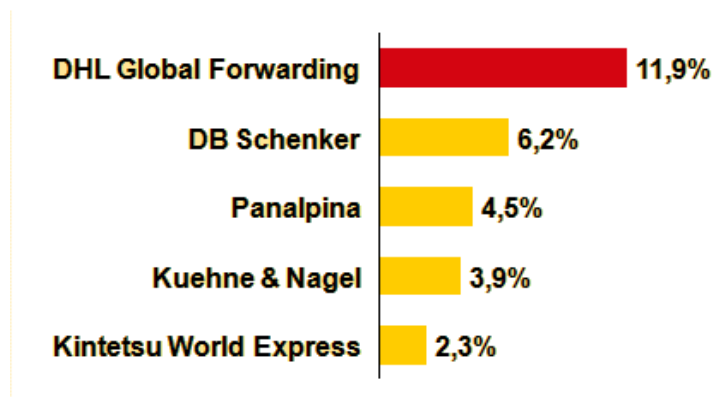
Tab. 1 Vybrané ekonomické charakteristiky spoločnosti DPWN r. 2007 (DPWN annual report)

Deutsche Post World Net			
Mail	Express	Logistics	Financial Services
Deutsche Post	DHL		Postbank
Obrat v miliónoch (EUR)			
15484	13874	25739	10426
Podiel na celkovom obrate v %			
24,3	21,8	40,5	16,4
Zisk (EBIT) v miliónoch EUR			
2003	174	957	1076
Počet zamestnancov (FTE)			
536 350			

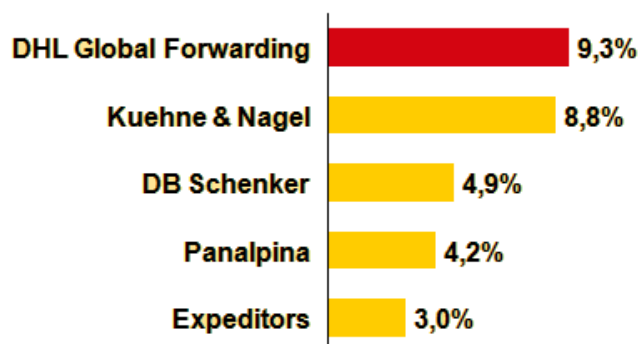
Podľa údajov z roku 2007 bola spoločnosť DHL:

- najväčší svetový poskytovateľ logistických služieb s trhovým podielom 6,2 %,

- najväčší svetový poskytovateľ služieb leteckého freight forwardingu s trhovým podielom 11,9 % a
- najväčší svetový poskytovateľ služieb námorného freight forwardingu s trhovým podielom 9,3 %.

Obr. 1 Trhový podiel najväčších spoločností na globálnom leteckom freight forwardingu v r. 2007

Obr. 2. Trhový podiel najväčších spoločností na globálnom námornom freight forwardingu v r. 2007

DGF zabezpečuje pre svojich zákazníkov plynulý tok tovarov a služieb naprieč globálnou sieťou dodávateľov. Umožňuje spoluprácu poskytovateľov, dopravcov, colných agentov a koncových užívateľov. Ponúka úplnú sadu dopravných riešení bez ohľadu na to, o aký typ tovaru sa jedná, flexibilné riešenia, vysokú úroveň znalostí colných procedúr v USA a Kanade, dodržiavanie platných regulácií a jedinečný informačný systém.

DGF má okolo 3000 logistických zariadení vo viac ako 220 krajinách, ktoré zabezpečujú riešenia pre:

- **Námorné dopravné služby**

Profitujú predovšetkým z vnútrozemskej logistiky DHL, optimálneho smerovania tokov, vďaka čomu sú prepravované toky tovarov plynulé.

- **Letecké dopravné služby**

Umožňujú preferovanie dopravcov, konkurencieschopné prepravné náklady s využitím tímov, ktoré doručia tovar až ku dverám.

- **Importné služby**

Využívajú výhodu dlhodobých skúseností z oblasti medzinárodnej regulácie, colníctva, odvetvových štandardov, reportovania a pod.

- **Vnútroštátne služby**

Predstavujú jeden zdroj pre všetky dopravné a logistické potreby v Severnej Amerike, ponúkajú flexibilné riešenia prepravy ťažkých leteckých a pozemných nákladov

- **Medzinárodný reťazec dodávateľov**

Manažment komplexného, celosvetového reťazca dodávateľov je vďaka tejto službe oveľa jednoduchší. Pridaná hodnota sa nachádza práve v manažmente toku tovarov a informácií z bodu výroby do bodu predaja.

- **Konsolidované distribučné služby**

Najrýchlejší spôsob ako dostať tovar z bodu výroby do bodu predaja – jeden kontaktný bod, jedna faktúra, jedna jednotka pre rýchlejšie prečlenie, nižšie colné poplatky a menšie riziko zničenia alebo straty.

- **Služby na severnej a južnej hranici (v rámci zoskupenia NAFTA)**

Ponúka v danej oblasti neporovnateľnú skúsenosť v bezproblémovom vybavení zásielok importovaných do USA z Kanady a Mexika.

- **Priemyselné projekty**

Zabezpečuje bezpečnú spoľahlivú dodávku komplexných, ťažkých a neobvyklých zásielok k priemyselným lokalitám so skúsenosťou v oblasti ťažby, s ropou a plynom.

DGF ponúka rozsiahly súbor informačných nástrojov a aplikácií, ktoré zabezpečujú globálnu dostupnosť a okamžitý prístup k informáciám o zásielkach a dostupnom inventári, všetko v reálnom čase, 24 hodín denne a 7 dní v týždni.

Záver

Výhodou veľkých forwardingových spoločností ako je napr. DGF je nielen ich možnosť zoskupovať malé zásielky do väčších, a tak optimalizovať náklady na prepravu, ale aj do istej miery pravidelný objem prepraveného tovaru medzi dôležitými obchodnými centrami. To im umožňuje mať kapacity u dopravcu rezervované skôr, ako ich o to požiada samotný zákazník. Rovnako majú vďaka prepravovaným objemom výhodu v operatívnom obsadzovaní voľných dopravných kapacít. Výhoda menších spoločností je predovšetkým v ich špecializácii na konkrétneho zákazníka, konkrétny spôsob dopravy či konkrétne destinácie.

Freight Forwarding predstavuje komplexnú službu pre zákazníka. Z pohľadu dopravcu predstavuje forwardingová spoločnosť outsourcing všetkých činností od vzťahov so zákazníkom, fakturáciu, reklamácie, informačný systém, správa pobočiek. V podstate ako zákazník dopravnej spoločnosti vystupuje freight forwarder, čo umožňuje dopravnej spoločnosti sústredenie sa na samotnú prepravu a zužuje množstvo vykonávaných činností.

Rovnaké výhody v podobe outsourcingu viacerých činností súvisiacich s exportom a importom tovaru, ktoré si vyžadujú nielen dodatočné ľudské zdroje a materiálne zdroje, ale aj vysokú úroveň znalostí v prudko sa meniacich trhových podmienkach, prináša táto služba aj pre zákazníkov.

Literatúra a použité zdroje:

1. www.bifa.org
2. www.fiata.com
3. www.dhl.com
4. <http://www.iccwbo.org/incoterms/id3040/index.html>
5. <http://www.tradeyorkshire.com/downloads/freight%20forwarding.pdf>
6. <http://www.clecat.org/>
7. www.zlz.sk
8. <http://www.dpwn.de/>